

آشنایی با بازار ایتالیا

چارچوب حقوقی تجارت خارجی ایتالیا

(باتأکیدبرروابط با ایران)

(قسمت چهارم)

• تهیه و تنظیم: رضا پاکدامن

۱۴- ضمائم

ساخته شده باشد.

ب- در سرزمین یکی از طرفین متعاهد به ثبت رسیده باشد.
در رابطه با وسیله نقلیه باربری اصطلاح «وسیله نقلیه» به هر وسیله نقلیه واحد یا ترکیبی از وسائل نقلیه اطلاق می‌گردد
مشروط بر آنکه واحد کشته (کامیون یا کشنده) و یا یک و یا تنهه یک آن هر دو در سرزمین واحدی به ثبت رسیده باشند.

موافقتنامه حمل و نقل جاده‌ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ایتالیا^۱

مقدمه

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ایتالیا که من بعد در این موافقتنامه «طرفین متعاهد» نامیده می‌شوند با تمايل به تنظيم و تشویق حمل و نقل بین‌المللی کالا از طریق جاده بین دو کشور همچنین به صورت ترانزیت از سرزمین آنها، در موارد زیر توافق نمودند:

ماده ۲- حوزه اجرا
بر طبق مفاد این موافقتنامه، متصدیان حمل و نقل مجازند با استفاده از وسائل نقلیه نسبت به حمل و نقل کالا از طریق جاده بین سرزمین‌های طرفین متعاهد یا به صورت ترانزیت از طریق سرزمین آنها مبادرت ورزند.

ماده ۳- حمل و نقل کالا

حمل و نقل کالا توسط وسائل نقلیه ثبت شده در سرزمین‌های طرفین متعاهد نیاز به کسب پروانه دارد.

الف- بین سرزمین‌های طرفین متعاهد
ب- به صورت ترانزیت از طریق سرزمین‌های آنان
ج- هنگام شروع حرکت از سرزمین طرف دیگر متعاهد به مقصد کشور ثالث یا هنگام مراجعت از کشور ثالث یا هنگام مراجعت از کشور ثالث به سرزمین طرف متعاهد دیگر، مشروط بر اینکه در خلال همان سفر و طی مسیر عادی، وسیله نقلیه از

مقررات مقدماتی:

ماده ۱- تعاریف

۱- اصطلاح «متصدی حمل و نقل» عبارت است از هر شخص حقیقی یا حقوقی مقیم ایران یا ایتالیا که بر طبق قوانین لازم‌اجرا در کشور خود مجاز به حمل و نقل بین‌المللی کالا در جاده‌ها می‌باشد.

۲- اصطلاح «وسیله نقلیه» عبارت است از هر وسیله نقلیه موتوری که در جاده‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد و هر یکی یا تنهه یک متصل به آن که:

۱- این موافقتنامه با تصویب مجلس شورای اسلامی از سال ۱۳۷۱ لازم‌اجراه گردیده است.

الف- برای حمل بیش از هشت تنر به استثناء راننده (وسیله نقلیه مسافربری) و یا حمل و نقل کالا (وسیله نقلیه باربری)،

کشوری که در آن به ثبت رسیده است عبور نماید.

این پروانه برای استفاده یک وسیله و یا ترکیبی از وسائل نقلیه و یا ترکیبی از وسائل نقلیه معتبر می باشد و برای دوره زمانی مشخص صادر خواهد شد و به هر دو صورت تنها یک سفر را در بر می گیرد.

ماده ۴ - پروانه‌ها

کمیسیون مشترک مذکور در ماده ۱۴ بر اساس عمل متقابل نسبت به نوع و تعداد پروانه‌ها اتخاذ تصمیم خواهد نمود.

الف - پروانه‌های مورد نیاز وسائل نقلیه ایرانی جهت تردد در قلمرو جمهوری ایتالیا طبق سهمیه مشخص شده به وسیله کمیسیون مشترک و در فرم خاصی که توسط مقامات ذیربط ایتالیایی ارسال می گردد. از جانب مقامات مربوط ایرانی صادر می شود.

ب - پروانه‌های مورد نیاز وسائل نقلیه ایتالیایی جهت تردد در قلمرو جمهوری اسلامی ایران، طبق سهمیه مشخص شده به وسیله کمیسیون مشترک و در فرم خاصی که توسط مقامات ذیربط ایرانی ارسال می گردد از جانب مقامات مربوط ایتالیایی صادر می شود.

۲ - پروانه‌ها برای یک سفر (رفت و برگشت) مورد استفاده قرار می گیرد و از تاریخ صدور به مدت سه ماه معتبر خواهد بود.

ماده ۵ - عملیات حمل و نقل استثنایی

۱ - چنانچه ابعاد، وزن یا فشار محور وسیله نقلیه از حد اکثر حدود مجاز در قلمرو هر یک از طرفین متعاهد تجاوز نماید، اخذ اجازه‌نامه مخصوصی از مقامات صلاحیت‌دار طرف متعاهد مربوط برای وسیله نقلیه ضروری می باشد.

۲ - در صورتی که ضرورت استفاده از مسیر معینی توسط وسیله نقلیه در اجازه‌نامه شرط شده باشد، حمل و نقل فقط در آن مسیر مجاز خواهد بود.

مقررات عمومی:

ماده ۶ - کنترل مدارک

الف - پروانه‌ها و سایر مدارک مورد نیاز به موجب این موافقت نامه باید در وسیله نقلیه نگاهداری و در صورت درخواست به مقامات صلاحیت‌دار طرفین متعاهد، ارایه گردد.

ب - هنگام ورود و خروج پروانه‌های مذکور در این موافقت نامه بایستی توسط مقامات صلاحیت‌دار کشوری که به نام آنها صادر گردیده‌اند، مجهور گرددند.

ماده ۷ - منعیت حمل و نقل داخلی

مقررات این موافقت نامه، متصدیان حمل و نقل طرفین متعاهد را مجاز به حمل و نقل کالا از نقطه‌ای به نقطه دیگر در داخل سرزمین طرف متعاهد دیگر واقع در همان سرزمین

نمی نماید:

ماده ۸ - مالیات‌ها و عوارض

۱ - متصدیان حمل و نقل یک طرف متعاهد که در اجرای مفاد موافقت نامه حاضر مبارزت به حمل و نقل کالا به سرزمین طرف متعاهد دیگر می نمایند، موظف مستند مالیات‌ها و عوارض مربوط به وسائل نقلیه و تردد آنها و همچنین عملیات حمل و نقل را بر طبق قوانین و مقررات داخلی طرف اخیر الذکر پرداخت نمایند.

۲ - کمیسیون مشترک امکان اعطای معافیت و یا تخفیف مالیات‌ها و عوارض فوق الذکر را بر اساس عمل متقابل موردن رسیدگی قرار خواهد داد. در این رابطه هر گونه پیشنهادی از جانب کمیسیون مذکور، موكول به تأیید و تصویب آن توسط مقامات صلاحیت‌دار بر طبق قوانین و مقررات داخلی هر یک از طرفین متعاهد خواهد بود.

ماده ۹ - تشریفات گمرکی

۱ - ورود موقت وسیله نقلیه به سرزمین طرف متعاهد دیگر مشمول و مقررات داخلی طرف متعاهد مذکور خواهد بود.

۲ - سوخت و روغن داخل مخازن استاندارد وسیله نقلیه یکی از طرفین متعاهد که به سرزمین طرف متعاهد دیگر به صورت موقت وارد می گردد از پرداخت حقوق و عوارض ورودی معاف است و مشمول منوعیت و محدودیت نمی باشد مشروط بر اینکه مخازن بدوا توسعه کارخانه سازنده نقلیه بر روی آن نصب گردیده و مستقیماً با موتور اتصال داشته باشد.

۳ - قطعات یکی وارد شده به منظور تعمیر وسیله نقلیه معینی که قبلاً به صورت موقت وارد گردیده است به طور موقت مشمول پرداخت حقوق گمرکی، سود بازارگانی و عوارض ورودی و همچنین منوعیت و محدودیت‌های وارداتی نمی باشد. طرفین متعاهد ممکن است لازم بدانند که جهت این قطعات پروانه ورود موقت صادر گردد. قطعات یکی تعویض شده بایستی مشمول پرداخت حقوق گمرکی، سود بازارگانی و عوارض ورودی گردد یا مجدداً صادر شود و یا تحت نظارت مقامات ذیربط پس از دریافت مجوز لازم از حين انتفاع ساقط گردد یا طبق قوانین و مقررات داخلی کشوری که قطعات مذکور به آن وارد گردیده به نحو رایگان در اختیار این مقامات قرار گیرد.

۴ - خدمه وسیله نقلیه جاده‌ای مجاز می باشدند. ابزارآلات تعمیرات موقتی وسیله نقلیه را که به طور معمول و در طول یک سفر مورد نیاز می باشد همراه داشته باشدند.

ورود لوازم شخصی خدمه وسیله نقلیه جاده‌ای هر یک از طرفین متعاهد به سرزمین طرف متعاهد دیگر مشمول قوانین داخلی طرف اخیر الذکر خواهد بود.

ماده ۱۰ - اجرای قوانین داخلی

در کلیه موارد مسکوت در این موافقت نامه، متصدیان حمل و

متعاهد به واسطه عضویت در یک قرارداد منطقه‌ای، فرعی منطقه‌ای و یا یک موافقتنامه اقتصادی چندجانبه بین‌المللی پذیرفته است، کان‌للم یکن خواهد نمود.

ماده ۱۶ - لازم‌الاجرا شدن و مدت اعتبار

- ۱- این موافقتنامه شصت روز پس از اطلاع کتبی طرفین به یکدیگر از طریق دیپلماتیک مبنی بر اینکه به منظور لازم‌الاجرا گردیدن این موافقتنامه تشریفات مقرر در قانون اساسی خود را عمل نموده‌اند، به موقع اجرا گذارد خواهد شد.
- ۲- این موافقتنامه برای یک دوره یک ساله منعقد می‌شود. پس از انتقضای مدت مزبور نیز موافقتنامه کماکان معتبر خواهد بود، لکن هر یک از طرفین متعاهد این حق را دارد که با تسلیم یک اخطاریه کتبی شش ماهه، انتقضای آن را به طرف دیگر اعلام نماید. به تاریخ سوم مردادماه ۱۳۶۹، برابر ۲۵/۷/۱۹۹۰ در رم، در یک مقدمه و شانزده ماده در دو نسخه اصلی به زبان‌های فارسی، ایتالیایی و انگلیسی به امضای رسید. هر سه متن دارای اعتبار یکسان می‌باشند. در صورت بروز اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی حاکم خواهد بود.

یادداشت تفاهم اقتصادی بین جمهوری اسلامی ایران و ایتالیا

به منظور تحکیم و توسعه همکاری‌های اقتصادی جمهوری اسلامی ایران و جمهوری ایتالیا، بنا به دعوت جناب آقای اسحاق جهانگیری وزیر معدن و فلزات جمهوری اسلامی ایران، جناب آقای آگوستو فاتوتوری وزیر تجارت خارجی جمهوری ایتالیا در رأس یک هیأت عالیرتبه برای بروگزاری سومین اجلاس کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی دو کشور از تاریخ ۳ الی ۵ مردادماه سال ۱۳۷۷ هجری شمسی برابر با ۲۵ الی ۲۷ ژوئیه ۱۹۹۸ میلادی از ایران بازدید نمودند.

طرفین از ارتقاء روابط سیاسی بین دو کشور، حاصله از دیدار جناب آقای رومانو پروودی ریس هیأت وزیران ایتالیا و جناب آقای آگوستو فاتوتوری وزیر تجارت خارجی از ایران در تاریخ اول ژوئیه ۱۹۹۸ ابراز خوشنده کردند. این دیدار فرآیندی را که در ماه مارس ۱۹۹۸ با دیدار جناب آقای لامبرتو دینی وزیر امور خارجه ایتالیا از تهران آغاز شده بود، استحکام بخشید. طرفین ضمن اشاره به اهمیت تتابع حاصله از این دیدارها نقش این سفر را در گسترش روابط دوستانه و همکاری بین دو کشور، تعیین کننده توصیف نمودند.

در این دیدار جناب آقای فاتوتوری وزیر تجارت خارجی ایتالیا، ملاقات‌های جداگانه‌ای با جناب آقای دکتر حبیبی معاون اول ریس جمهوری اسلامی ایران و جناب آقای بیطرف وزیر نیرو داشتند.

مذاکرات رسمی دو طرف که در فضایی سرشار از تفاهم و

نقل و خدمه وسائل نقلیه یک «طرف متعاهد» موظف هستند قوانین و مقررات داخلی طرف متعاهد دیگر به ویژه مقررات لازم‌الاجرا در مورد اینمن ترافیک را در هنگام رانندگی و در طول اقامت در سرزمین اخیرالذکر رعایت نمایند.

ماده ۱۱ - تخلفات

۱- چنانچه یک متصرفی حمل و نقل یا خدمه وسیله نقلیه از قوانین و مقررات لازم‌الاجرا در سرزمین طرف متعاهد دیگر و همچنین مقررات این موافقتنامه و یا شرایط ذکر شده در پروانه حمل و نقل تخطی نماید، مقامات صلاحیت‌دار کشوری که وسیله نقلیه در آن به ثبت رسیده می‌توانند بتایب درخواست مقامات صلاحیت‌دار طرف متعاهد دیگر اقدامات زیر را معمول دارند:

الف - صدور اخطار به عنوان متصرفی حمل و نقل

ب - جلوگیری از صدور پروانه جهت متصرفی حمل و نقل در سرزمین طرف متعاهدی که تخلف در آنجا صورت گرفته و یا ابطال پروانه قبلي

۲- مقامات صلاحیت‌دار دو طرف متعاهد یکدیگر را از تخلفات موضوع بند (۱) و همچنین اقدامات به عمل آمده مطلع خواهند نمود.

ماده ۱۲ - اجرای این ماده

۱- اجرای این ماده به هیچ وجه به اقدامات پیش‌بینی شده در قانون که ممکن است توسط دادگاهها و یا مقامات اجرایی طرف متعاهدی که تخلف در سرزمین آن صورت گرفته اتخاذ شود، خدشهای وارد خواهد نمود.

ماده ۱۳ - پرداخت‌ها

۱- کلیه پرداخت‌های ناشی از اجرای موافقتنامه حاضر پس از تسویه کلیه تعهدات مالی، به صورت ارزهای قابل تبدیلی که از داده‌اند قابل انتقال باشند انجام می‌شود.

۲- در صورت انعقاد موافقتنامه‌ای در خصوص پرداخت بین طرفین متعاهد، پرداخت‌های مذکور در بند (۱) در چارچوب موافقتنامه مزبور صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۴ - کمیسیون مشترک

۱- نماینده‌گان طرفین متعاهد کمیسیون مشترکی را به منظور حل و نفصیل کلیه مسائل مربوط به اجرای موافقتنامه حاضر تشکیل خواهند داد.

۲- کمیسیون مشترک بنا به درخواست هر یک از طرفین متعاهد به ظور متناسب در ایتالیا یا ایران تشکیل خواهد گردید.

ماده ۱۵ - مقررات موافقتنامه حاضر

تعهداتی را که هر یک از طرفین

نماید. طرف ایتالیایی اعلام داشت که نسبت به بررسی دقیق امکان پذیر بودن اجرای ابتکار عمل فوق، اقدامات مقتضی را به عمل آورد.

۴- طرف ایتالیایی اطلاعاتی را در زمینه دو میں برنامه پنج ساله توسعه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران دریافت نموده و از این که طرف ایرانی امکان مشارکت وسیع و قابل توجه شرکت‌های ایتالیایی در برنامه آتی توسعه اقتصادی ایران که می‌تواند به صورت سرمایه‌گذاری در طرح‌های اقتصادی - صنعتی بهویژه در مناطق آزاد باشد را فراهم می‌نماید، اظهار خواستد و رضایت نمود.

۵- با توجه به آنچه که در بند ۳ بدان اشاره شد و همچنین نظر به اراده راسخ دو کشور برای افزایش روابط اقتصادی فیما بین، طرف ایرانی قصد خویش را مبنی بر واگذاری طرح‌های مهم در بخش‌های مورد علاقه دو طرف در آینده نزدیک و با شرایط مورد توافق طرفین تأیید کرد که طرح‌های مذکور با توجه به رسمیت شناختن این امر که ساختار تولیدی ایتالیا به طرز خاصی با نیازهای توسعه اقتصاد ایران مرتبط است، شامل بخش مهمی از برنامه‌های توسعه ایران می‌شود. در این رابطه دو طرف اظهار امیدواری کردند که روابط سنتی همکاری بین NIOC و ENI افزایش یابد.

دو این راستا طرف ایتالیایی به ویژه به بخش‌های ارتباطات از راه دور، انرژی و پتروشیمی اشاره کرد. طرف ایرانی علاقه‌مندی خود را برای همکاری در صنایع کوچک و متوسط بهویژه در بخش‌های زیر اعلام داشت:

- لوازم برقی خانگی
  - کمپرسور سازی
  - بسته‌بندی
  - صنایع چرمسازی که در آن اتحادیه دباغی ایتالیا و اتاق بازرگانی ایران و ایتالیا فعالیت خواهند داشت.
  - سنگ‌های تزیینی
  - صنایع نساجی
  - صنایع کشاورزی و صنایع تبدیلی مواد غذایی
  - الکترونیک
  - ارتباطات از راه دور
  - نفت و گاز و پتروشیمی
  - پل‌سازی و جاده‌سازی و راه‌آهن
  - صنایع فلزی، آلومینیوم، روی و فولاد
  - شیشه
- و سایر بخش‌هایی که قابلیت سرمایه‌گذاری مشترک را داشته باشند.

ادامه دارد..

حسن نیت با حضور اعضای هیأت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری ایتالیا (فهرست اسامی دو هیأت پیوست می‌باشد)، انجام شد. طرفین ضمن تأکید بر توسعه و گسترش همکاری‌های اقتصادی و بازرگانی در موارد زیر به توافق رسیدند:

- ۱- دو طرف پس از تشریح وضعیت اقتصادی کشورشان و تجزیه و تحلیل مبادلات دوجانبه از استحکام روابط اقتصادی - بازرگانی و همکاری‌های صنعتی فیما بین اظهار خواستد نمودند.
  - ۲- دو طرف تأکید نمودند که گسترش مبادلات متقابل و همچنین دستیابی به تعادل بهتر در زمینه مبادلات بازرگانی منوط به شرایطی است. از جمله آن که صادرات ایران تنها منحصر به نفت نبوده و به سایر زمینه‌ها نیز گسترش داده شود و ایتالیا نیز متقابلاً صدور ماشین‌آلاتی را که موجب توسعه صنعتی و تولیدی ایران خواهد شد، گسترش دهد.
- طرف ایرانی درخواست نمود برای فعالیت‌های صنایع کوچک و متوسط از طرف مختلف حتی تعریفی، در چارچوب تعریفهای خارجی مشترک که برای کل اتحادیه اروپا معتبر است، اعطای شود. با این حال طرف ایتالیایی مقبل شد که هر نوع تسهیلات ممکن دیگر را در چارچوب سیستم تعریفهای ترجیحی که هم اکنون نیز در مورد ایران اجرا می‌شود، هنگام بازبینی سیستم فعلی مورد بررسی قرار دهد.
- همچنین طرفین پذیرفتند که دستیابی به چنین هدفی از طریق ایجاد تنوع بخشی در تولیدات ایران میسر خواهد بود که آن نیز از طریق همکاری فشرده‌تر شرکت‌های ایتالیایی بهویژه در بخش صنایع کوچک و متوسط امکان‌پذیر خواهد شد.

- ۳- طرفین درخصوص افزایش همکاری بین صنایع کوچک و متوسط از طریق افزایش تسهیلات و استفاده از اعتبارات لازم در راستای مستحکم کردن توسعه مبادلات بازرگانی و دستیابی به توسعه بیشتر در مبادلات تجاری و ایجاد تعادل در آنها به توافق رسیدند. اتاق بازرگانی ایران و ایتالیا می‌تواند ابزار مؤثری برای تحقق اهداف مذکور باشد.

طرف ایرانی برقراری خطوط اعترافی از سوی بانک‌های ایتالیایی را برای رونق بخشیدن به افزایش فعالیت‌های اقتصادی و بازرگانی بین دو کشور حائز اهمیت دانست. به همین منظور مؤسسه تجارت خارجی ایتالیا مسؤولیت انجام اقداماتی خاص در جهت ارتقاء و توسعه مبادلات تجاری و همکاری‌های صنعتی بین صنایع کوچک و متوسط بین دو کشور را بر عهده خواهد داشت.

طرفین توافق کردند که تبادل اطلاعات در مورد فعالیت‌های تجاری در چارچوب توافق ۲۸ فوریه ۱۹۹۸ بین «ایچه» و مرکز توسعه صادرات ایران صورت گیرد.

طرف ایرانی پیشنهاد نمود با همکاری طرف ایتالیایی بتواند مؤسسه مشترک با هدف تحقیق درخصوص چگونگی بسط همکاری‌ها در صنایع کوچک و متوسط دو کشور در ایران تأسیس